

**UCHWAŁA NR XXX/182/21
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 27 stycznia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Sławno na lata 2021 – 2022

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713, poz. 1378) art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020r. poz. 1398, z 2019r. poz. 1590 i poz. 2020 oraz z 2020r. poz. 1492, poz. 1493, poz. 1578, poz. 1875, poz. 2112, poz. 2345 i poz. 2401 i z 2021r. poz. 159) **Rada Gminy Sławno uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Program Polityki Zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Sławno na lata 2021 – 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr XXX/182/21
Rady Gminy Sławno
z dnia 27 stycznia 2021 r.

**PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ
DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SŁAWNO NA LATA 2021-2022**

Sławno 2021 rok

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
II. Uwarunkowania prawne.....	3
III. Diagnoza problemów mieszkańców na terenie Gminy Sławno	3
IV. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu	7
V. Adresaci programu	7
VI. Cele programu	7
VII. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu	7
VIII. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu	8
IX. Koszty programu	8
X. Monitorowanie i ewaluacja efektów	8

I. WPROWADZENIE

Światowa Organizacja Zdrowia określa „zdrowie, jako stan pełnego fizycznego, umysłowego oraz społecznego dobrostanu”. W ostatnich latach definicja ta została uzupełniona o sprawność do prowadzenia produktywnego życia społecznego i ekonomicznego, a także wymiar duchowy.

Żyjemy w czasach, w których z jednej strony jesteśmy świadomymi odbiorcami wszelkich treści napływających z zewnątrz, staramy się poszerzać swoje zainteresowania i wiedzę o świecie, wiemy teoretycznie, że aktywność fizyczna to lek, który działa nie tylko na ciało, ale także na umysł. Jednakże, gdy przychodzi nam wprowadzić w życie doskonale znane zasady nagle pojawiają się ogromne przeszkody w postaci braku czasu, chęci, motywacji. Wybieramy siedzący tryb życia niż aktywność fizyczną. Światowa Organizacja Zdrowia zdefiniowała w/w aktywność fizyczną, jako „każdy ruch ciała wywołany przez mięśnie szkieletowe, który wymaga wydatku energetycznego”. Jej brak przyczynia się do utraty zdrowia (np. zawał, zator płucny, otyłość) oraz wielu niepełnosprawności. Niepełnosprawność jest jednym z wielu problemów współczesnej cywilizacji, wywołuje wiele konsekwencji indywidualnych oraz społecznych. Problem z każdym rokiem narasta, a wiąże się ze starzeniem społeczeństwa oraz globalnym wzrostem schorzeń przewlekłych.

Prowadzenie przez samorządy programów zdrowotnych, obejmujących m.in. kompleksową terapię i rehabilitację osób niepełnosprawnych jest uzasadnione wobec ograniczonej dostępności świadczeń rehabilitacyjnych finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia. Dzięki rehabilitacji możliwe jest ograniczenie stosowania farmakoterapii i skrócenie czasu trwania niepełnosprawności. Rehabilitacja lecznicza jest najlepszą formą leczenia, praktycznie niemożliwą do zastąpienia.

Program Polityki Zdrowotnej Gminy Sławno na lata 2021-2022 oparto na priorytetach zdrowotnych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 lutego 2018 roku (Dz.U. z 2018 r. poz. 469).

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

·Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

·Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY SŁAWNO

·Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko–Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

·Dane statystyczne

Według danych na miesiąc grudzień 2020 r. w gminie mieszkało 7782 osoby w tym 3883 kobiet i 3899 mężczyzn.

Niestety przyrost naturalny na terenie Gminy spada, co pokazują poniższe dane:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2018	2019	2020
Liczba urodzeń	93	77	90
Liczba zgonów	87	92	114
Saldo	+6	-15	-24

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać od dwóch lat liczba zgonów systematycznie wzrasta. Optymistyczny jednak jest fakt, że w 2020 r. w stosunku do roku 2019 ponownie wzrasta liczba urodzeń.

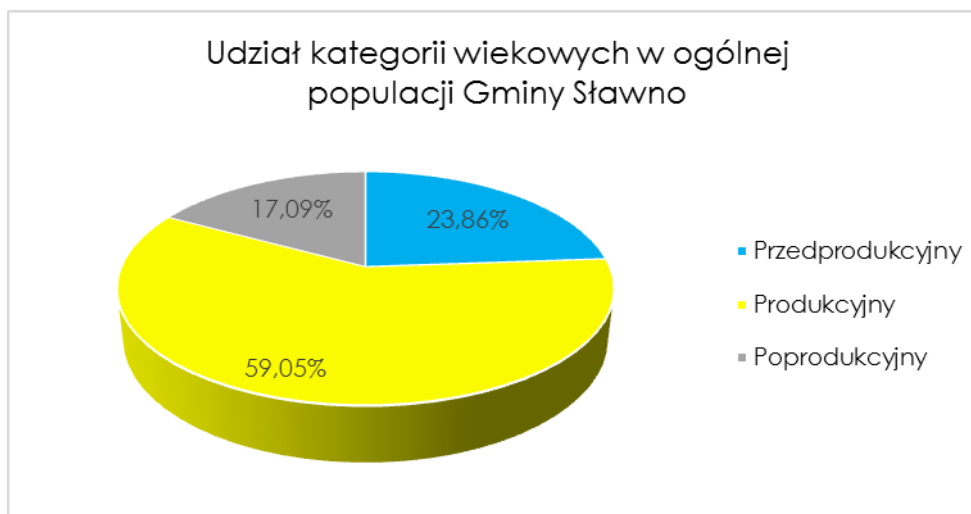
Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest podział ludności wg kategorii wiekowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2018	2019	2020
Przedprodukcyjny			
Ogółem	1868	1849	1857
Kobiet	899	882	898
Mężczyźni	969	967	959
Produkcyjny			
Ogółem	4647	4606	4595
Kobiety	2138	2111	2103
Mężczyźni	2509	2495	2492
Poprodukcyjny			
Ogółem	1319	1330	1330
Kobiety	887	881	882
Mężczyźni	432	449	448

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

82,91% populacji to ludzie w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy funkcjonuje **8** Publicznych Szkół Podstawowych (w tym jeden Zespół Szkół Samorządowych, w skład, którego wchodzi szkoła podstawowa oraz szkoła branżowa I stopnia) oraz **4** punkty przedszkolne. Łączna ilość uczniów- **907**: w szkołach podstawowych – **655**, szkole branżowej - **10**, zerówkach i punktach przedszkolnych - **242**.

Ponadto funkcjonują 2 placówki kulturalno-oświatowe (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka), Ośrodek Zdrowia i 1 punkt apteczny.

Działa szereg organizacji pozarządowych tj:

- 4 kluby sportowe;
- 9 OSP;
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój”;
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich.

Ponadto, w ramach działań pomocowych na terenie gminy funkcjonuje również Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, który oferuje wsparcie dla 60 osób.

Działania pomocowe

Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane i dostępne instrumenty. Dodatkowo tworzone są Gminne Programy mające na celu zapobieganie i skuteczne reagowanie na rodzące się problemy.

Podstawowy nacisk położony jest na działalność profilaktyczną i wczesne reagowanie. Szkoły podstawowe, jako instytucje pierwszego kontaktu dla młodych osób interweniują w przypadku wystąpienia sygnałów świadczących o niepokojących objawach.

Placówki oświatowe w ramach prowadzonych zajęć posiadają programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- promowanie zasad zdrowego stylu życia,
- zapobieganie uzależnieniom,
- radzenie sobie z własną i cudzą agresją,
- poznawanie systemów wartości wpływów społecznych,
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania,
- nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów,
- promowanie życia bez uzależnień.

Dodatkowo wychodząc naprzeciw problemom zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwił również mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu. Zatrudniona tam kadra posiada pełne kwalifikacje do wykonywanego zawodu. Zatrudnienie dostosowane jest do potrzeb.

Szeroko zakrojoną pomoc na rzecz osób i rodzin z problemami prowadzi również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa, jak i usługowa w tym m.in. praca socjalna, pomoc logopedyczna, zabiegi rehabilitacyjne w miejscu zamieszkania oraz usługi opiekuńcze dla osób starszych.

Tabela Nr 3. Rzeczywista liczba osób, bądź rodzin korzystających z pomocy ośrodka w myśl ustawy o pomocy społecznej

Lata	2018	2019	2020
Liczba <u>osób</u> korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym ze:	1225	1070	928
świadczeń pieniężnych	178	157	243
świadczeń niepieniężnych w tym:	828	734	588
·posiłek dla dzieci	341	328	286
·przyznane z powodu alkoholizmu	10	4	0
·pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	311	240	264
pomocy usługowej	11	17	15
DODATKOWO			
pomocy rehabilitacyjnej	545	543	45
pomocy logopedycznej	249	356	215

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Analizując powyższe dane należy pamiętać, że daną osobę/rodzinę uwzględniono tylko raz, bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Jak widać we wskazanym zestawieniu corocznie maleje liczba osób korzystających z pomocy finansowej i pomocy rzeczowej udzielanej w myśl ustawy o pomocy społecznej. Od dwóch lat natomiast na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób korzystających z pomocy usługowej. W 2019 roku widoczny jest również wyraźny wzrost liczby dzieci korzystających z pomocy logopedycznej. Niestety rok 2020 obarczony stanem epidemiologicznym spowodował znaczne trudnienia w realizacji pomocy

logopedycznej i rehabilitacyjnej. We wskazanym okresie pomoc logopedyczna realizowana była w szkołach z zachowaniem wszelkich środków ostrożności. Fakt jednak zamknięcia szkół uniemożliwił prowadzenie efektywnych i bezpiecznych zajęć.

Również ze względu na COVID 19 całkowicie zaprzestano prowadzenia rehabilitacji dla mieszkańców Gminy Sławno w gabinetach rehabilitacyjnych za wyjątkiem uczestników ŚDS/ ograniczając się jedynie do prowadzenia /w szczególnie uzasadnionych przypadkach/ działań w warunkach domowych.

Tabela Nr 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp	Przesłanki udzielenia pomocy	2018	2019	2020
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	91	82	68
2.	Bezrobocie	50	33	31
3.	Niepełnosprawność	53	55	48
4.	Długotrwała choroba	92	88	58
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	19	26	7
6.	Alkoholizm	3	1	0
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	0	1	1
8.	Zdarzenie losowe	1	1	0
9.	Przemoc w rodzinie	1	3	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ jest potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

W związku z powyższym w ramach programu niezbędne jest dokonanie oceny sytuacji zdrowotnej mieszkańców w zakresie posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności.

Tabela Nr 5. Skala niepełnosprawności na terenie Gminy

Lata	2018			2019			2020		
	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
Osoby posiadające potwierdzenie niepełnosprawności /stopień umiarkowany i znaczny/	119	60	59	125	66	59	134	64	70

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak widać na powyższym zestawieniu na terenie Gminy stale wzrasta liczba osób posiadających orzeczenia potwierdzające niepełnosprawność wśród naszych mieszkańców

Warto podkreślić, że z niepełnosprawnościami wielokrotnie idą w parze świadczenia wypłacane z tego tytułu, co świadczy również o ekonomicznych skutkach różnego typu zaburzeń zdrowotnych.

Tabela Nr 6 Osoby pobierające świadczenia ze względu na niepełnosprawność w myśl ustawy o świadczeniach rodzinnych

Lata	2018	2019	2020
Zasiłki pielęgnacyjne	180	190	196
Świadczenia pielęgnacyjne	32	35	39
Specjalny zasiłek opiekuńczy	11	10	9
Świadczenie za życiem	1	2	2

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Tabela Nr 7 Zasiłki stałe pobierane w myśl ustawy o pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność

Lata	2018	2019	2020
Ogółem	25	21	19
Zasiłki stałe pobierane ze względu na wiek	2	3	2
Zasiłki stałe pobierane ze względu na niepełnosprawność	23	18	17

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

IV. UZASADNIENIE POTRZEBY WDROŻENIA PROGRAMU

Jak wiadomo w przypadku każdej jednostki chorobowej sukces leczenia uzależniony jest od czasu podjęcia leczenia, intensywności leczenia oraz ciągłości leczenia. Pacjent, u którego wcześniej zastosuje się odpowiednie leczenie np. rehabilitację niejednokrotnie ma dużą szansę na powrót do pełnej sprawności

Niestety pomimo szeroko rozbudowanych działań pomocowych na terenie Gminy Sławno stale brak wystarczającej dostępności do wielu świadczeń w tym świadczeń rehabilitacyjnych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Na terenie nie funkcjonuje obecnie żadna ogólnodostępna placówka specjalistyczna w tym rehabilitacyjna /ŚDS prowadzi rehabilitację wyłącznie dla swoich uczestników dodatkowo funkcjonuje 1 Ośrodek Zdrowia zatrudniający 6 osób tj. lekarza internistę –reumatologa- 1; lekarza stomatologa- 1; pielęgniarki – 3; asystenta stomatologa- 1/.

Brak dostępności do specjalistów w tym /fizjoterapeutów, masażyistów/ wynika dodatkowo w występujących w służbie zdrowia limitów na świadczenie usług, co dodatkowo wydłuża czas oczekiwania. Problem stanowi również możliwość komunikacyjna – ograniczona ilość połączeń komunikacyjnych, brak własnego środka transportu.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Sławno. Bez względu, bowiem na wiek sytuacja zdrowotna może wymagać interwencji specjalisty.

W związku z powyższym działania w stosunku do dzieci i młodzieży mają zapewnić im prawidłowy rozwój i usuwanie ewentualnych zaburzeń i zagrożeń.

Osobom w wieku produkcyjnym podejmowane działania mają pozwolić zostać jak najdłużej aktywnymi zawodowo oraz społecznie.

Działania podejmowane w ramach programu mają pomóc ludziom w wieku poprodukcyjnym zlikwidować lub choćby zminimalizować bólowe związane z ich wiekiem.

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny: Zwiększenie dostępności świadczeń usług medycznych dla mieszkańców Gminy Sławno w tym do fizjoterapii, zabiegów rehabilitacyjnych oraz poprawa, jakości życia osób niepełnosprawnych, chorych poprzez przywracanie im sprawności ruchowej.

Cele szczegółowe:

- Zwalczanie bólu i stanów zapalnych;
- Zapobieganie następstwom chorób przewlekłych;
- Wsparcie, pomoc rehabilitacyjna osobom z dysfunkcjami narządu ruchu;
- Usunięcie procesów chorobowych oraz zapobieganie nawrotom i postępowaniu choroby.

VII. MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI ODPOWIADAJĄCE CELOM PROGRAMU

- Liczba pacjentów skierowanych do udziału w programie w poszczególnych latach;
- Liczba wykonanych zabiegów;
- Liczba pacjentów deklarujących poprawę zdrowia, sprawności, zmniejszenie odczuwalnego bólu po leczeniu;

- Liczba pacjentów deklarujących utrzymanie stałego stopnia choroby.

Osoby uczestniczące w programie będą zobowiązane do wypełnienia ankiety na początku rehabilitacji oraz po zakończeniu serii zabiegów. Miernikiem efektywności będzie porównanie wyników.

VIII. ZASADY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ W RAMACH PROGRAMU

Ponieważ realizacja programu ma na celu poprawę, jakości życia mieszkańców Gminy Sławno wszelkie podejmowane działania będą miały charakter ogólnodostępny po spełnieniu określonych niezbędnych wymagań. W przypadku rehabilitacji z pomocy skorzystają w szczególności mieszkańcy Gminy posiadający skierowanie na zabiegi rehabilitacyjne.

Świadczenia udzielane w ramach programu będą dobrowolne i bezpłatne.

Dodatkowo dzieci i młodzież posiadające opinię bądź orzeczenie o potrzebie podjęcia stosownych działań w miarę możliwości zostaną objęte stosowną pomocą.

IX. KOSZTY PROGRAMU

Planowany roczny koszt programu stanowi kwotę 200.000,00 zł. /środki własne/.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA EFEKTÓW

Podmiot leczniczy realizujący program jest zobowiązany do informowania Wójta Gminy Sławno o liczbie pacjentów objętych programem na dzień 31 grudnia do 15 stycznia następnego roku. Jakość świadczeń w programie zostanie określona przez pacjentów w ankietach ewaluacyjnych (wypełnianych przed i po zakończeniu terapii). Ocena efektywności zostanie sporządzona przez realizatora programu po jego zakończeniu, tj. wg danych na dzień 31.12.2022 r. do 31.01.2023 r. na podstawie w/w ankiet.